

ВЛИЯНИЕ НЕКОРНЕВОЙ ПОДКОРМКИ КУКУРУЗЫ ЦИНКОМ, МЕДЬЮ И МАРГАНЦЕМ НА УРОЖАЙНОСТЬ И НАКОПЛЕНИЕ МИКРОЭЛЕМЕНТОВ В ЗЕЛЁНОЙ МАССЕ

ì .Â. Đaê, êàí äèäàò ñ.-ô. í àóê, þ .Â. Èëýónî âà
Èí ñò èò óò i ðâî âåäåí èÿ è àåðî ôëì èè

(Дата поступления статьи в редакцию 29.08.2013 г.)

The high efficiency of outside root application of zinc fertilizers in corn cultivation on sod-podzolic sandy loam soil was marked. The efficiency of zinc chelate was higher on 29,5-30,2 % in comparison with zinc sulfate. Zinc content in corn green mass from outside root application zinc fertilizers increased from 16,0-16,3 mg/kg up to 20,7-23,0 mg/kg of dry matter and reached the lower limit of the optimum values for fodder.

Âååääåí èå

Óñéí áéyí i ééðöi yéái áí óí i ã i èðàí eý yâéëþ öny t áí eí èc ááæí áéø eðo ô aéði ðí á ð i ði èði ááí eý ðií áäy. Ái çú, nði ðe è ní i ní áu áí áñáí eý i èði ðií áðaií eé áí ðeá u ní i - áu ááðüñý i á ci áí eé áéi í ðií áðiñéèo i ní áái i nòðáé éóðüøð- ðu è ó-, òa áði ðeí è -áññéèo ñáit éñða i i - ðu [1-3]. Èáé èçááñ- ði i, áéáí éáá yó ð aéðéáí ði ní i ní áí ðááéè-áí eý ní ááð- ááí eý i èði yéái áí óí á ðañðáí éááí á-áññéí è i ði áéðöøèë yâéëþ öny i áéi ði ááu á i i áéi ði ðe i èði ðií áðaií eý i è, s - ði ðu á, á ñáí þ i -áðááü, i ááñí á-éááþ ð i i ðeí áéüí i á ní - ááðááí éá áæçí áí i i áí áóí áéi ði ði i èði yéái áí óí á á á ði i aó áéy ñáéüñéi ði çyéñðááí i û ði áæáí óí û ð. I áñááæáí ñèði - ááí i i ñòù i èði yéái áí óí i ã ní ñòðááá i ði ði i á è i èu ááu ði ði áéðöi á i ðeáí áéð i è i áðóø áí èþ i è i áðáéüí i ã i áí áí a, -ñi yâéyâøñý i ðe-éi i é áí ci èé i ááí eý i i i ðeçááí éááá- i eé. I ðe i aáí ñòðáóéá i èði yéái áí óí á á á ði aó ñi áæááññý i ði áéðéøáá i ñòù ñáéüñéi ði çyéñðááí i û ði áæáí óí û ð. Áñáyçé- ñ yóéi áí èüø i é i ðaðáñ i ðááññðåááéyåð i ði ði i è i èði yéái- áí óí i ã ní ñòðááá ðañðáí éááí á-áññéí è i ði áéðöøè [4].

Öäéüp í àø êô ëññéääí áâí ééë ýäéëýëí ñü èçó-áíí èá äéëý-í ýë í áéí ðí áâúðííí äéí ðí í èöéíí èí í, í áäüþ è í àððäíí öäí í àðíí áäéé cäë, í í é í àññü èóéöðöcü è í àéí í eäí èå á í áé í èé-ðí ýéäí áí ðí á.

Óñëî âèÿ è ì åðí äèêà í ðî âåäåí èÿ èññëåäî âáí èé

Èññéâääâái âáiì èý ï ðí áí äëèëë á 2007-2009 áä á Ðöï. «Ýñï á-
ðei áí ðæëüí áÿ ááçä èí. Nóái ðí áâà. Óçääíí nñëí áí ðæäéí í á, l í èí-
nñëí áí áéæñöè. l í ñ-âà í l í û òí 1 áí ö-åññöèå áåðí í áí -í áçí èéñöäý
ññöí áññ-áí áÿ, ðæçâéååþù áÿñý í á ññäýçí l í áí áí -éäåí èéí áí é-
ññöí áñë, í l í ãññöèååí í áí n ãéóåéí û 0,5 í ññäýçí l í áññöí áññþù. l à-
ðí òí ù é á ðèçí í ó ðæðåéðåðèçí áåëñý ñéäðþù èí è áððí ðèí è-
-åññëèí è í ññäçåòåðëýí è: ðí èñ -6,3, áðí óñ -2,58 %, Ðl 5 -205
í áððí è Ël 5 -221 í áððí í õ-âû. Ní áäððåíí èá í l í áåéæí á Zn -
2,0, Cu -1,6, Mn -1,8 í áððí í õ-âû.

Äey iñ nñåå äéööðöçü èñï iñ èüçï ååëëñy æäåðëä Ääëüö èí RM 020, ðäí iñ åñï åéü é (ÖÀl 180). Nõai à iñ ñòä iñ ðåäåñi àò-ðèååäéä åäçëe-í ûå åí cù, ô iñ ði û è nñ -åòäi èý i èéði öåí å-ðåí èé. I åéï ði ååñuå iñ åéï ði èé öéööðöçü öéï èí i, i ååüþ è iñ åðäæí öåí iñ ði åí åéëë í à ååóó öödi åí yö i èí åðäæëüí iñ å iñ è-òäi èý (50 ð/æä iñ ååí çà + N₁₂₀P₆₀K₁₂₀ – ô iñ 1 è 50 ð/æä iñ ååí çà + N₁₈₀P₉₀K₁₈₀ – ô iñ 2). I èéði öåí åðåí èý å åí çàö Zn – 75, 150, 225 ð/æä å.å., Cu è Mn – 75 ð/æä å.å. åí iñ èéëë å ô åçä 6-8 èéñöüåå. Å èa-åñöåå i èéði öåí åðåí èé èñï iñ èüçï ååëë è i èí å-ðäæëüí û å nñ èé (ñöéüö åòü öéï èá, i ååë è i åðäæí öå), å ðåééå

öéí ê, i ääü è i àðäáí åö â öåëàöi i é ô i ðì å (i èeðî óäî áðå-í èy ÅÄí Á).

Í àeððí óáí áððái èý, ðæððá éæé ÆÁÑ, aí i í í èçèðt ááí i ú é nöði áððó i nöð aò è ðeði ðeñðou é éæééé, aí i nñeeè a i nñi i áí i áí áññá-i èá, nñi æðñári i nñðai á i í û òa. Á ò áçá 4-5 èeñðouläá i á aði ði i ô i í á áúéáà i ði áððái á i í äéí ði éa ééðððóçú éððááí èá i . Í áú àý i ði ú ñðü áæýjí èé 25 i². Í ððäðr áñððááí i èé – éþ i eí òçéí èeñðoi ú é. Í áððááí ðeá i i ðáñ áééþ -æáéá cýáééåðp áññi àø-éé, áññáí i þ þ ééððùðéáàðéþ è i ððäði i ñðáí ðp i áððááí ðeó ÁEØ-3.6. Ñðá áéðððóçú n i ði i é áú ñðáá ñðáí yí 120 òu n. ø ò/ð/ i ði aí áééé á 2007 a áí aði ði é áæéááá i àý, á 2008 è 2009 ãa - a i áððáé á áæéááá i àý. Óði ðáçá i i ñðááí è áééþ -æí áððááí ðeó áððáéðéæá i i ðeði yéñðða ð eá n i ði i é ððññi àá 4 e/ð/ aí i i yæéáí èý aðññi aí á ééðððóçú. Óði ðeó çæé, i i é i aññú ééðððóçú i ði aí áééé á ð açá aí ñði aí e n i åéí ñðe. Ááí i úá i i ði ðæéí i ñðe i ðeði áééé è 70 % áééáá i ñðe.

Đåçóëüòàòû èññëåäî âàí èé è èõ î áñóæäåí èå

Êóéöödöçà yâéyäöñý i ní i áí i é ñeëë i ní i é êóéüöödöçú é, èç ëi - öi öi é çâä öåâééååàöñý ní -í Ü é i ði n åu ní i é i ði i öái öðå- öéåé yí åðäæ. I áí àéé áí i i i äðö öi çyéñöåàö ödi åæéí i nòu á, i nòa, öny i èçéí é. Äeyè ènñ öðååéäi èy i i i èi åæí èy i áí áöi äèi i i åðåèöou i ní áí áí èi àí èå i á ní i áí ü á yéái áí ou öðåöi i - èi åè, i áí èi èç ëi öi öu ö yâéyäöñý i ååññ á-á i èå i i èi i öái - i i ã i èçái èy, -öi i i çai èeò i a öi èüëi ci à-èçåéü i i i åu - nèöu ödi åæé i nòu, i i è èå-åñòu i ði i è i èç èóéöödöçú [5].

Â í àø èø èññéåääí áái èÿø, âñðääí áí çá òðé ã ää, í ðèí áí áí áé èá òí üéü í ðæáí ií èí áðæéüí é ñéñòåí û öái áðái èÿ ií -çáí èéëí ií èó-èòú òðí áæéé çåé, í í é i àññû 502 ö/ää í à i áð-âí i ó ií á (50 ò/ää í áái çá + N₁₂₀P₆₀K₁₂₀) è 559 ö/ää í à i òðí i (50 ò/ää í áái çá + N₁₈₀P₉₀K₁₈₀) (òáééëöá).

Í aðeit őri ááðaý i í aðeit őri éa óðóðóçu nöðueðu àòr i öðéi éa à aí -
ça 75 5 ãða á.á. í a í aððá i óði áí á i eí aððæüí i ã í eððáí eý
óðaâðe-ðæðaæða óði áðæ çæð, í é i àññu i à 53 0/ða i í nððááí á-
í èþ ñ ð i í i ðu i àððæáí ði i. I í ðu ð oí èå áí cù öðéi éa aí
150, 225 5 ðeit aððæi èððæi è ní èððáí èþ oði áðæ i í nòðe i à 25-30
0/ða á nððááí áí èè ñ ði cí é 75 5 ãða. I à àði ði i óði áí á i eí a-
ððæüí i ã í eððáí eý áí áññáí èå nöðueðu àða öðéi éa á aí çá 150 5 ãða
á.á. í ááññi á-ðeëi i ðeit aððæðoí áðæ çæð, í í é i àññu 61 0/ða, à
í aðeit ðeit aððæüí áy áí çá öðéi éa - 225 5 ðeit i ðeit aððæüí èñí èððáí èþ
oði áðæ i í nòðe i à 21 0/ða i í nððááí áí èþ n ððæðæáí ði i , á ði i
ði i öðéi éi ðeit áí yðený á aí çá 150 5 ãða.

Í ðeì áí áí èá â í áéí ðí ááð í í áéí ðí éó öéí èá â ááí çá 75
ááá á.â. Á ô í ðí Á óáðæáðá í à í áðâðí í ô í í á í çáí èééí í í éó-

Âéèyí èå í áéñ ðí áåññ ö ñ í áéñ ðí í ééóéöðóçú öéí ëí ì, í åäüp è í àðääí öäál í à óðí áæáéí í ñòü è í èéðí ýéäí áí ñí ú é ñí ñòåâ çäé, í í è í àñññ (ñòåäí åå, 2007-2009 åå).

Ààðèàí ò	Óði áæé-í i ñòü, ö/ää	Óði í I (50 ð/ää i àâî çà + N ₁₂₀ P ₆₀ K ₁₂₀)			Óði áæé-í i ñòü, ö/ää	Óði í II (50 ð/ää i àâî çà + N ₁₈₀ P ₉₀ K ₁₈₀)			
		ñî äåðæáí èá i èéðí ýéâi áí õi â, i ã/éã ñòöi é i àññù				ñî äåðæáí èá i èéðí ýéâi áí õi â, i ã/éã ñòöi é i àññù			
		Zn	Cu	Mn		Zn	Cu	Mn	
1. Óði	502	16,3	2,4	18,7	559	16,0	2,1	17,6	
<i>i èí áðæüí û å nñ èè (ñðëüô àò û i èéðí ýéâi áí ò i â)</i>									
2. Zn ₇₅	555	20,7	2,5	18,8	592	20,3	2,1	17,5	
3. Zn ₁₅₀	530	21,2	2,7	19,7	620	20,8	2,4	18,7	
4. Zn ₂₂₅	525	20,2	2,6	19,1	599	20,3	2,4	18,2	
5. Zn ₇₅ Cu ₇₅ Mn ₇₅	560	19,1	3,0	24,6	595	19,2	2,9	23,1	
6. Zn ₁₅₀ Cu ₇₅ Mn ₇₅	535	20,7	3,4	26,3	624	19,7	3,2	24,5	
7. Zn ₂₂₅ Cu ₇₅ Mn ₇₅	526	19,8	3,2	25,1	601	19,0	2,9	23,9	
<i>Óðæàò û i èéðí ýéâi áí ò i â (i èéðí óáí áðáí èý ÁÁÍ Á)</i>									
8. Zn ₇₅	571	21,8	2,3	19,0	606	21,5	2,3	17,4	
9. Zn ₁₅₀	546	23,0	2,5	19,8	638	22,5	2,4	19,1	
10. Zn ₂₂₅	536	22,0	2,4	19,7	615	21,7	2,3	18,9	
11. Zn ₇₅ Cu ₇₅ Mn ₇₅	575	20,7	3,4	25,3	610	19,9	3,0	23,5	
12. Zn ₁₅₀ Cu ₇₅ Mn ₇₅	549	22,4	3,6	28,2	640	21,4	3,3	25,7	
13. Zn ₂₂₅ Cu ₇₅ Mn ₇₅	538	21,6	3,3	26,6	617	20,8	3,2	25,3	
Í ÑÐ _{0,5}	18	2,0	0,4	2,2	18	1,8	0,3	2,0	

–éðü í ðéááâéóð óðí áðý çáë, í í é í aññú éóéóðóçú í à 30,2 % èèë í à 16 ö/ðá áí èüð á i í nððááí áí èþ ní áàðéàí ò í, ááá öðí è áí í nñëñý à ó í ðí á i í eí áðåæü û óññ èéæ, í ðéí áí áí èá öðí è á áí çá 150 ððá á. á ó í ðí á ðåéàòá í à áðí ðí i ó í á - aí èüð-ð á í à 29,5 % èèë í à 18 ö/ðá, ní i ðåáðñðåáí í í.

Í áéi óí ááàÿ í i áéi óí éa áí çðàñòàþ ù èi è áí çàì è óéi éa (75, 150, 225 áéi á.â.) á ní ÷ðòai èe ñ áí cí è i áäéè è i áððáí òá 75 áéi á.â. á i éi áððæüí i é è ðåéàòi i é ò i ði að i á i ái eði óði ái ýo i éi áððæüí i á i éðàí èéi i á i ðéáí áéëi è nòú áñððáí i i ó ði ñòð óði ááÿ çäë, i é i aññú éóðéððóçú i i ñðàá-í ái ép n èñi i èüçí ááí èáí i áí i ái óéi éa.

Öéí è - i èéðí ýéáí áí òí áí áóí äèí ú é áí èüø éí ñòàð áéäí á
âú ñò èö ðàñòáí èé. I í i èáçú áàåò áí èüø i á äééyí éå i á
í èéñèòåðéüí i -åí ñòàí i àèòåðéüí ú á i ðí õåññú è óåçåáí áí úé
í áí áí á ðåñòáí èýö, ýäéyåðöý ñí ñòàáí i é -åñòúþ ðýää ð åð-
í áí öí á, i ðéí èí áåò i áí i ñòðåññòááí i í á ð-åñòéå á ñéí ðåçå
öéí ðí ö èéëá. I ðé áå i öñòónòåðéè á i èòåðéüí i é ñòðåáá ðåñ-
ðáí èý i á i áðo i í éí i öáí i í ðåçåéåðöúñý i áñí i öðý i á i à-
èé-éå áññåð áððåðéö ýéáí áí òí á i èòáí èý [6].

I ðøi ái ái éa ái çðañòþù eó ñi ái ç öeí éa - 75, 150, 225 ãða-
á.â. Á ñi -ðaòi èè n i ääüþ è i àðaði óái â aïi çá 75 ãða-á.â. â
i èi áðaðeüi í é è i ðaði è-ðñeí è o i ði ào òaééaa i ðeáai àëeí è
ñou ãñòðaái i i o i ðaði è-ðñeí è o i ði ào òaééaa i ðeáai àëeí è
i àññå ñééooðcú i a i ái eó ñi ái ýo i èi áðaðeüi i ði èðaði èy.

í ey ðaðnðái èé i áðaüþ, eði i á ði ã, yoi ò i èeði yéáì ái ò iñ-
áu ð aðo óñoi è-eáì ñòu ðaðnðái èé i ði òèá ãðeáì û ð è áàðoð-
æúi û ð o çááì èáðaáì èé [6].

Î 1 ðâcôcöüùðàòà ðô, öëëåòí èô èñññëäåí âáí èé, ní ãäððåí èåí î áæé á çåë, î é í àññâ éôéôðóçû í à ô î í î áú ô áàðèáí òàð á ô áçà áî níèí áí é ní áéí ñòè ní ñòåâéÿéí 2,4 i áééá í à í áðâí í õðí áí áí à í èí áðâæüí í á í èðàí èý (50 ð/âá í áâí çà + N₁₂₀P₆₀K₁₂₀) è 2,1 i áéâá níóóí é í àññû - í á áðí ðí í (50 ð/âá í áâí çà + N₁₈₀P₉₀K₁₈₀). Î ðèí áí áí èá áí áéí ðí áâáðþ í áí áéí ðí éô éôéôðóçû í áæé è í áðâáí òá á áí çâ 75 áðâá á. á. á ní -áðâí èé è ní áí çðâñðâþ ù èí è áí çâí è öëí èá - 75, 150, 225 áðâá á. á. á ó î ðí á ní èéâ è óâéâòí á í ðéâá áéëí è áí ñò áâðâí í í ó óââéë-áí èþ í áéí í èáí í èý í áâé á çåë, í é í àññâ éôéôðóçû (2,9-3,6 i áéâñóóí é í àññû) í á í áí èô õðí áí ýòí èí áðâæüí í á í èðâí èý, í í í á áí ñòèâá-éí í í ðí èí áéëí û õ çí á-âí èé (5-12 i áéâñóóí é í àññû).

Í ðe áí áññái èé òi úéí ñòí áà çòí 75, 150, 225, áññái á.â. á òi áññái èé òi úéí ñòí áà çòí 75, 150, 225, áññái á.â.

Í àððái á öðréðéêðéðóðá í l í Þ -nëñéäí i û á o áði áí ðú, ó-áññóðáðóð á ðágçé-é-í û ð í ðéñé-éðáðéü í -áññóðá í áðéðáðéü ð ðáðáéðé-é-ý, ó i ðí ñéí ðáçá è ñéí ðáçá áðéðá è í ñ Á. Í l í ái áóí - áéí ññáí ðáññóðáí eyí , í áí áéí èç-çá áí éúð eð í éáðááí éé áññí ááððááí èé ááñ á i l -áññá í ái áóí áéí äéò ãéð áðááí öðéñ ááí - í úé l í áóñ á è í ðéí áí áí èþ í àððái ðáðáúð óðáí áðáí èé [6-7].

